

Sí² La³ñí¹ Quioh²¹ Pé¹

Pé¹ jmu² cáun² sí² hi³ ca³tin¹ tsá² ná¹yanh³² tá¹
cáun² hngá¹máh³

¹ Jná¹³ Pé¹, jan² *ti³² tsá² quian³² jé¹ Jesucristo, cuá¹jmu² jná¹³ sí² lá² hi³ ca³tin¹ hnöh² tsá² má²ca³huén² náh² hué³² quián¹³, hi³ má²tiáunh¹ náh² hué³² ñí¹ uóunh³, uá¹la³ cun³ hué³² Ponto, Galacia, Capadocia, Asia jí³ Bitinia ní² siáh³.
² Hnöh² bíh¹ ná¹lín³ náh² tsá² má²ca³quianh³ Dió³² Jmái² dí² la³ cun³ rón³² hi³ ca³lín¹³ tsú² jáun² la³ cun³ jmí¹tin² lín³². Cun³quionh³ Jmí²chí³ joh¹ tsú² má²ca³jmú³ hi³ ná¹chan¹ hnöh² ñí¹con², hi³ jáun² lí¹³ má¹tih²¹ náh² re² ñí¹con² tsú², jí³ hi³ jáun² lí³ jin² náh² siáh³ cun³quionh³ jmí²hán¹ Jesucristo. Cuí¹ má¹mieh² náh² Dió³² ca³la³ hi³ lí¹ tú² lí¹ ziáun²³, jí³ hi³ cuí¹ zian² náh² siáh³ cáun² hi³ re² hi³ tin².

Zia³² hi³ hu²¹ tsí³ tsú² hi³ hú¹tá¹ lí³tí³
³ Héh³ ma³ chun¹ Dió³² Jmái² Jesucristo Ti³² Juo¹³ dí², quí¹ cun³ñí¹ hi³ jlánh¹ ca³ja³ lín³² mií³ tsí³ tsú², jáun²ca³jmú³ tsú² hi³ lí³zian² dí² siáh³ cáun² hi³ hmai²¹ cun³quionh³ hi³ ca³jmú³ tsú² hi³ ca³jenh¹³ jáun² Jesucristo ja¹ tsá² má²cá²tsan³. Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ ná¹hé² ná¹jan³² dí² hi³ zia³² hi³ hú¹tá¹ lí³tí³ ñí¹con² dí². ⁴ Ja³bí¹ la³ jáun², cun³ñí¹ hi³ jáun² siáh³ né¹ dí² hi³ hiáu¹³ dí² hi³ lí¹ cué²¹ jáun² Dió³² hi³ ná¹hmouh²¹ tsú² jáun² hñu³mi³cuú² hi³ ca³tin¹ tsá² joh¹; cáun² hi³ jmí¹líh³ tiá² tsúnh¹³, sa³jun³

hliáh¹³, hi³ sa³jun³ lí¹ yieih²¹ siáh³ la³jmi¹ yieih³² lí¹³. ⁵ Hi³ cun³ñí¹ hi³ nio² cáun² honh² náh² ñí¹con² Dió³² né³, hi³ jáun² hí³ bíh¹ jmu² hua³hí¹³ hnöh² cun³quionh³ pí³ quioh²¹, ca³la³ ñí¹ ca³tú¹ ca³tsin¹³ náh² jmái¹ hi³ liáun³ náh². Hi³ Dió³² né³ hún¹ hua³jan²¹ hi³ ma³jnia³² ha³ lánh³ rón³² liáu³² tsú² hnöh² ñí¹ ca³táuh³ jmái¹.

⁶ Hi³ jáun² bíh¹ jláhn¹ má²ná¹hiún² lín³² honh² náh², uá¹jinh¹ lí³ hniáuh³² má¹tsoh¹ lín²¹ náh² honh² cu³tiá³ cun³quionh³ hliáun³ ñí¹ uu³mí²tsí³². ⁷ Quí¹hliá² hi³ nio² jáun² cáun² honh² náh² lí³ la³jmi¹ lí³ cú¹mí¹niau²¹ bíh¹, hi³ taunh³² tsú² tín² ja¹ sí² hi³ jíe²³ tsú² ní¹juáh³ jáun² hi³ hngó³². La³ jáun² bíh¹ lí³ hi³ taunh³² tsú² jáun² ta²¹, quí¹ ní¹juáh³ hi³ tióh³² tsú² la³jí³² uu³mí²tsí³², jáun² hi³ nio² jáun² cáun² tsí³ tsú² né³, lí³ cáun² hi³ tí³ jláhn¹ bíh¹ quien² la³ cónh³ bíh¹ cú¹mí¹niau²¹ hi³ zia³² jái¹³ hi³ lí¹³ tsá³hín³. Hi³ jáun² ní¹juáh³ la³ má²nio² jáun² cáun² honh² náh² ja¹ la³jí³² hi³ há² ngá² náh², jáun² ní¹ má¹jaunh³² Jesucristo má²ma³quien² tsú² hnöh² hi³ he³ tsú² cáun² hi³ re² hi³ tín² cu³tí³.

⁸ Hnöh² tsá² hno³ náh² Jesucristo uá¹jinh¹ ta³ tiá² má²ca³jien¹ náh²; hi³ uá¹ jáun² la³ jáun² tiá² má²ca³jien¹ náh² tsú², má²nio² bíh¹ cáun² honh² náh² hi³ ca³tin¹ hí³ dí². Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, lí²tsinh¹ lín²¹ bíh¹ náh², ca³la³ hi³ tiú²uú² tsí³² héih³², ca³la³ hi³ tiú²uú² lin¹ he³ láhn³ rón³² li³ juáh¹³, quí¹ cáun² hi³ ja³² ñí¹con² Dió³² bíh¹ jaun³²; ⁹ quí¹hliá² hnöh² bíh¹ má²ná¹héih²³ náh² la³ cun³ hi³ jmi¹ hu²¹ jáun² honh² náh² jmi¹ ca³tianh³² náh²

tsú² ta²¹, hi³ liáu³ jáun² jmí²chí³ quián¹³ náh².

10 Hi³ ca³ti²¹ hi³ lí¹³ liáun³ dí² jáun² né³, tsá² lí³ *ti³² jé¹ Dió³², tsá² jmí¹ zian² jmí¹tin², ca³qui² ca³hnauh² re² lí³² he³ lánh³ lí¹³ choh¹³, hi³ ca³hléh³ tsú² jái¹³ hi³ ca³cué³ Dió³² hñu³ tsí³ hi³ zia³² hi³ cué³² Dió³² ñí¹con² hnöh² cun³ñí¹ hi³ ja³² mií³ tsí³.

11 Jmí²chí³ joh¹ Cristo bíh¹ ca³jmú³ hi³ ca³li³ ñí³² tsá² ca³lin³ hí³ ti³² jé¹ Dió³² ta³ tin² he³ lánh³ rón³² ma³tso² Tsá² lí³ Cristo tsí³, ji³ ha³ lánh³ rón³² li³ quien² tsú² ní¹ má¹li³² jáun² siáh³. Hi³ jáun² tsá² hí³ jmí¹ ná¹hnauh² tsí³ hi³ hnió³ lí³ ñí³² hi³ hin² dá² tsáh² Tsá² hí³ hi³ já³², hi³ hín² jmái¹ lí³ti³ siáh³ la³ cun³ hi³ juáh³ jáun² Jmí²chí³ cuá³ hí³ hñu³ tsí³ tsú². **12** Ti³la³ Dió³² né³, ca³jmú³ hi³ ca³li³ ñí³² tsá² hí³ hi³ jun³juáh¹³ ca³tin¹ hmóu³² yáh³ tsú² jái¹³ hi³ ca³hléh³ jáun² hmóu³², ti³la³ jái¹³ jáun² dá² ca³tin¹ hnöh² bíh¹. Jáun² né³, jái¹³ jáun² bíh¹ má²ca³niéh² hnöh² ñí¹con² tsá² ngai³² jú¹ chú³² hi³ lí¹³ liáu³ dí², tsá² hleh³² hi³ cun³quionh³ pí³ quioh²¹ Jmí²chí³ Chun¹ Tsá² ca³zen³ hí³ Dió³². Hi³ hí¹ la³ ti³ hmóu³² yáh³ tsá²cuú² tsá²ta³ Dió³² hniá¹ hi³ há¹ ngí¹³ hi³ jáun².

Dió³² té²³ hi³jmú¹³ dí² ná¹chan¹

13 Hi³ jáun² né³, jmu³ náh² hua³jan²¹ jmí¹ honh², ma³tin¹³ náh² hi³ jmúh¹³ héih³² ñí¹con² náh² hmóu³². Héi³ náh² honh² ñí¹con² Dió³² hi³ cu³ti³ zia³² hi³ cué³² tsú² ní¹ má¹cuanh³² Jesucristo cun³ñí¹ hi³ ja³² mií³ tsí³. **14** Ma³li²¹ hnöh² hi³ ná¹lin³ náh² jon² tsú² tsá² nieh³; ha³ lí²uú² ma³zián¹³ náh²

la³ cun³ lí³ hi³ jmí¹ dí¹quiaunh²¹ jáun² honh² náh² jmí¹tin², jmí¹ tiá² Dió³² má²cuóun³² náh². [15](#) Ti³ re² bíh¹ ma³zián¹³ náh² hi³ chun¹ náh², qui¹ Dió³² Tsá² ca³te³ hnöh² dá² jan² Tsá² chun¹ bíh¹; [16](#) qui¹ ñí¹ Sí² rá¹juáh³: “Jmu³ náh² chun¹, qui¹ jná¹³ dá² jan² Tsá² chun¹ bíh¹”.

[17](#) Ní¹juáh³ hnöh² teh³² Dió³² “Tia²¹”, jáun² tianh³² náh² tsú² ta²¹ la³jí³² jmái¹ tá¹la³ zian² náh² ñí¹ hué²¹ lá², qui¹ hi³ bíh¹ rá²tsí³² héih³² ñí¹con² ma³ quin³² ma³ jan³² tsáu² ní¹juáh³ he³ lánh³ rón³² jmu² tsú², hi³ Dió³² hí³ né³ cónh³ tiá² jmu² bíh¹ hi³ siáh³ tsáu² tsá² hlá² tsá² ní². [18](#) Qui¹ Dió³² má²ca³liáu³² náh² hi³ jmí¹ zian² náh² cáun² hi³ tiá² tsú²ta²¹, la³ cun³ rón³² lí³ ta³ hi³ jmí¹ raunh³² jáun² tsá²daun³² jmí¹tin². Hi³ hnöh² ná¹ñíh¹ re² lín³² hi³ jun³juáh¹³ cun³quionh³ hi³ lí¹ tsá²hín³ yáh³ ca³li³ hmáh¹ hi³ ca³liáun³ hnöh² jáun², la³ cun³ cú¹mí¹niau²¹ ho³lá²dá² cú¹tiáu², [19](#) qui¹ cun³quionh³ jmí²hán¹ Cristo bíh¹ ca³liáun³ hnöh² jmí¹ ca³cuen³ tsú² jáun² hnga² hi³ jún³. Hí³ bíh¹ ca³lín³ la³jmí¹ lín³ jan² *já¹ziáh², jan² jáh³ hí¹ cú¹pih²¹ tiá² cuú² tiá² hliáh² hi³ sa³jun³ quián¹ siáh³. [20](#) Qui¹ la³ cun³ jmí¹tin² máh³ ca³li³hiáun¹ Cristo hi³ ca³ti²¹ hi³ ní², jmí¹ ñeh² bíh¹ hi³ lí¹³ la³ cu³ la³ juéh³ mí³cuú²; ti³la³ cun³ñí¹ hi³ ca³tin¹ hnöh² bíh¹, hi³ jáun² dá² ñí¹ ca³táuh³ jmái¹ lá² bíh¹ má²ca³li³jnia² tsú². [21](#) Cun³ñí¹ hi³ ca³tin¹ Cristo bíh¹ hi³ tanh²³ hnöh² ta²¹ Dió³², Tsá²ca³jmú³ hi³ hi³ ca³jenh¹³ tsú² ja¹ hla¹, jí³ hi³ má²ca³ma³quien² tsú² siáh³ Cristo; hi³ jáun² né³, hnöh² má²ca³tianh³² ta²¹ Dió³² jí³ hi³

má²ná¹hen² siáh³ honh² náh² ñí¹con² tsú².

22 Hi³ jáun² né³, cun³quionh³ hi³ ca³tionh² náh² jáun² ta²¹ jú¹ tson², má²ca³jmuh³ náh² ji² jmí¹ honh² [cun³quionh³ Jmí²chí³ Chun¹], hi³ jáun² lí¹³ hi³ cu³tí³ má¹hno¹ náh² tsá² reh² dí². Hi³ jáun² né³, hniáuh³² bíh¹ hi³ má¹hnáu³ náh² quiúnh¹ tsá²ján² tsá²ján² ca³la³ jonh³ jmí¹ honh² náh², ji³ ca³la³ jí³² huá² pí³ quián¹³ náh² ní² siáh³. **23** Qui¹ hnoph² má²ca³lí³zian² náh² siáh³ cáun² hi³ hmai²¹; jun³juáh¹³ uú² cun³quionh³ ñeh² mí¹ziúh² náh², tsá² lí¹³ jún³ yáh³, ti³la³ cun³quionh³ jái¹³ liéih³² quioh²¹ Dió³² bíh¹ hi³ lí³ quien² la³ cun³ jmí¹hi³nio². **24** Qui¹ ní¹ Sí² rá¹juáh³:

La³jín³² tsá²mí³cuóun² lín³ la³jmí¹ lí³ náí²,
hi³ la³jí³² hi³ zioh² tsú² siáh³ lí³ la³jmí¹ lí³ lí¹³,
lí²quiéin² bíh¹ náí² hi³ jáun² suh³² bíh¹ siáh³ lí¹³;
25 ti³la³ jái¹³ quioh²¹ Ti³² Juo¹³ dí² má¹ná¹,
quier² la³ cun³ jmí¹hi³nio² bíh¹.
Hi³ jái¹³ jáun² né³, lí³ jú¹ chú³² hi³ má²ca³hléh³ tsú²
ní¹con² hnoph².

2

1 Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, chá¹ náh² ti³ có³² la³jí³² ní¹ hi³ hlah³; ha³ lí²uú² ma³can¹³ náh² tsáu², sa³jun³ hniáuh³² lín³ náh² la³ cá¹ la³ jéinh¹, hi³ sa³jun³ hniáuh³² uóu³² honh² náh², hi³ sa³jun³ hniáuh³² tú¹ hion¹³ náh² siáh³ tsáu². **2** Ti³la³ hnoph² dá² hniáuh³² jmúh¹³ la³jmí¹ jmu² jan² dáin² cun³ ca³lí³zian² bíh¹ hi³ hniá¹ jmí² tiuh²¹; qui¹ cun³quionh³ hi³ hniá¹ hnoph² húh¹³ jmí² tiuh²¹ hngó³², la³ cun³ jmí² tiuh²¹

hi³ cue³² pí³ ní¹con² jmí²chí³ quián¹³ hnoh², hi³ jáun² bíh¹ cuóun¹³ náh² jí³ hi³ lí¹³ liáun³ náh² siáh³, ³ qui¹ hnoh² bíh¹ má²ca³lí³tsín² náh² hi³ Ti³² Juo¹³ dí² jan² Tsá² chun¹ bíh¹.

Cristo lí³la³jmí¹ lí³cá²mái³quín¹, tí³la³hi³liéh³² má¹na²¹

⁴ Hi³ jáun² né³, ma³janh² náh² tí³ ní¹con² Ti³² Juo¹³ dí², Tsá² lí³ la³jmí¹ lí³ cá² mái³ quín¹, tí³la³ quín¹ liéh³² má¹ná¹; quín¹ hi³ ca³quiáh³ Dió³² hi³ lí³ cá² mái³ quín¹ hi³ jlánh¹ bíh¹ quien², uá¹jinh¹ tsáu² tiá² quiú² tiá² jéih³². ⁵ Ja³bí¹ hnoh² uá²jai³² ná¹lín³ náh² la³jmí¹ lí³ quín¹ hu²¹ jmí²chí³, hi³ jmúh³² Dió³² ta²¹ hi³ lí¹³ hná¹ hiah³² cuáh³² quioh²¹ hi³ lí³ jáun² cun³quionh³ jmí²chí³, jí³ hi³ lí¹³ náh² siáh³ cu³ nió³ mí²tsáu² tsá² ná¹chan¹ ní¹con² Dió³², tsá² zia³² hi³ ná¹jéinh²³ náh² ní¹con² Dió³² cun³quionh³ Jesús Tsá² lí³ Cristo. Hi³ Dió³² né³ cun³ tí²¹ bíh¹ tsí³ la³ cun³ hi³ jéinh¹³ náh² jáun² cun³quionh³ jmí²chí³ quián¹³. ⁶ Cun³ní¹ hi³ jáun² bíh¹, rá¹juáh³ ní¹ Sí² quioh²¹ Dió³² la³ lá²:

Tsi³ mág³ Sión chan²¹ jná¹³ jan² Tsá² lí³ la³jmí¹ lí³ quín¹ hi³ hu²¹ cuoh¹ jmíh¹ hiah³², cá² mái³ quín¹ ná¹quiáh¹ hi³ jlánh¹ bíh¹ quien²; ní¹juáh³ tsá² tanh² ta²¹ tsá² hí³ né³, cónh³ tiá² chau²¹ bíh¹ jmái¹ hi³ tá¹zanh¹ tsú² ní¹ hua³heih²¹.

⁷ Hi³ jáun² ní¹con² hnoh² tsá² táunh²³ ta²¹ né³, quien² lí³ bíh¹ quín¹ jáun²; tí³la³ ca³tín¹ tsá² tiá² ta²¹ taunh³² má¹ná¹, lí²tí³ bíh¹ la³ cun³ hi³ rá¹juáh³ ní¹ Sí², hi³ juáh³ la³ lá²:

Quín¹ hi³ tiá² ca³jeih²¹ jáun² tsá² ná¹lín³ ti³² hiah³²,
 ti³tsóh³dí¹ quín¹ jáun² bíh¹ ca³lí³ cá² máí³ quín¹
 hi³ jlánh¹ bíh¹ quien² hi³ hu²¹ cuoh¹ jmíh¹
 hiah³².

⁸ Hi³ ja³bí¹ lí²tí³ siáh³ la³ cun³ hi³ rá¹juáh³ jáun² la³
 lá²:

Hí³ bíh¹ lín¹³ la³jmí¹ lí³ cá² máí³ quín¹ hi³ lí¹ qui² lí¹
 hinh³² tsáu²,

quín¹ jmu³ hi³ quinh³ tsáu².

Tsá² lí¹ qui² lí¹ hinh³² quín¹ jáun² né³, qui² hinh³²
 cun³ñí¹ hi³ jmu² la³ uá¹ tiá² nái³² jú¹ chú³² quioh²¹
 Dió³² bíh¹; qui¹ cun³ jáun² má²lí²zeh³ Dió³² yáh³
 tsú² hi³ quiunh²¹ la³ jáun².

⁹ Ti³la³ hnöh² má²ná¹, ná¹lín³ náh² cu³ nió³
 tsá² má²ná¹quiáh¹, tsá² má²ná¹lín³ mí²tsáu² tsá²
 ná¹jmu² ta²¹ ñí¹con² Tsá² lín³ hi³ Re²¹. Ná¹lín³
 náh² siáh³ cu³ nió³ *tsá² má²ná¹hlánh¹ joh¹ Dió³²,
 tsá² má²ná¹chan¹ hi³ ca³tin¹ tsú². Ca³ti²¹ hi³ ní²
 bíh¹ ca³quianh³ hnöh² Dió³², hi³ jáun² ca³tin¹ hnöh²
 cuá¹ngái¹ jái¹³ hi³ ca³ti²¹ ta²¹ cáu² jueh³² quioh²¹
 Dió³², Tsá² ca³te³ náh² hi³ jmái¹ hi³ jmí¹ tionh¹
 hnöh² jáun² ñí¹ já¹niéi² hi³ ca³nga² hnöh² ti³ ñí¹ tie³
 joh¹. ¹⁰ Jmí¹tin² tiá² jmí¹ tionh¹ yáh³ náh² jo³cuo²
 Dió³², ti³la³ ta³né³² má¹ná¹, má²ná¹lín³ náh² tsá²
 joh¹ tsú². Jmí¹tin² ha³ tiá² ca³taunh² yáh³ hnöh²
 Dió³² hó¹ñí¹, ti³la³ ta³né³² má¹ná¹, Dió³² má²ja³²
 mií³ tsí³ ñí¹con² hnöh².

Cuí¹ ná¹zian² náh² hi³ ná¹má²cú¹ má²ha¹n²¹ náh²
 Dió³²

11 Hi³ jáun² né³ reh² tsá² hnau³ jná¹³, tsá² ná¹lín³ náh² tsá² hué³² siáh³ tá¹la³ tionh² náh² cheih³² ñí¹ hín¹³, tsá² zian² náh² la³juah²¹ dúh¹ tsá² lí¹ ñi³tú¹ ñi³lin¹³, hlí¹ lieh¹ jná¹³ hnoh² hi³ chú³² tiá² má¹tih²¹ náh² la³ cun³ hi³ dí¹quian¹ cuá² tanh¹ náh² jmu³, quí¹ hi³ jáun² dá² tí³ jmu² hniéi² quionh³ jmi¹ honh² bíh¹ náh². **12** Jmu³ náh² chun¹ ja¹ tsá² tiá² Dió³² má²cuóun³²; hi³ jáun² la³ jáun² bíh¹ lí¹³ ma³quien² tsá² hí³ Dió³² ní¹ má¹jaunh³² Dió³² hi³ ja³quiaun² jú¹ tson², quí¹ cun³ñí¹ hi³ jíe³ tsú² hi³ chu²¹ hi³ jmu³² hnoph² jáun², uá¹jinh¹ tsá² hí³ cáun² lí¹ ná¹hleh³² hlah³ quián¹³ hnoph² ta³né³², hi³ ná¹jíe³² tsú² hnoph² la³juah²¹ dúh¹ tsá² hláih¹ tsá² hon².

13 Né³² né³, cun³ñí¹ hi³ ca³tin¹ Ti³² Juo¹³ dí², tianh³² náh² ta²¹ ca³la³ jín³² tsá² ná¹ho² ta²¹, tsá² má²ca³chan³ tsá² zian² ñí¹ hué²¹ lá², la³ñí¹ la³ján³ *tsá² cuá¹lín³ mi³chí¹, quí¹ cun³ñí¹ hi³ jlánh¹ záu² jái¹³ hi³ cuá¹ho² tsú². Ja³bí¹ la³ jáun² hniáuh³² tanh¹³ náh² ta²¹ **14** tsá² ho² ta²¹ hi³ zen² tsá² hí³, hi³ ma³tson¹³ tsú² tsá² hláih¹ tsá² hon², jí³ hi³ hleh³² tsú² siáh³ re² hi³ ca³tin¹ tsá² jmu² hi³ chu²¹. **15** Quí¹hliá² Dió³² hnió³ hi³ cun³quionh³ hi³ jmúh¹³ hnoph² hi³ chu²¹, lí¹³ jní³² ho³ tsá² cáun¹ te³, tsá² cáun² lí¹ hleh³² jmáh³la³ jáf¹³ hi³ lí¹ chin² chí¹ hmóu³².

16 Ma³zián¹³ náh² la³jmí¹ zian² tsá² má²ca³liáun³ ñí¹con² lí³ua³ cáun² hi³ jmí¹ lí¹³ zaunh³ tiá³ quioh²¹; tí³la³ jun³juáh¹³ hi³ jmúh¹³ náh² hi³ hlah³ yáh³ má¹ná¹ quí¹hliá² cun³ñí¹ hi³ zian² náh² jáun² re²

tin². Ti³ re² jmu³ náh² la³jmí¹ lí³ hi³ ná¹lín³ náh² tsá² má²dí¹hlánh¹ joh¹ Dió³² bíh¹. ¹⁷ Tianh³² náh² ta²¹ ca³la³ jín³² tsáu². Ma³hno¹ náh² tsá² reh², jmu³ náh² juénh² ñí¹con² Dió³², hi³ tianh³² náh² siáh³ ta²¹ tsá² cuá¹lín³ mi³chí¹.

Cristo lín³ nóh³² ca³tin¹ tsá² má²tso² tsí³

¹⁸ Hi³ hnloh² tsá² lín³ náh² quian²¹ né³, tianh³² náh² ta²¹ re² lín³² tsá² lín³ juóuh³² náh²; ti³la³ jun³juáh¹³ jmáh³la³ tsá² chun¹ yáh³, sa³jun³ jmáh³la³ tsá² ngí²³ jái¹³, ti³la³ la³jín³² jí³ tsá² hian² tsí³ bíh¹. ¹⁹ Qui¹ hi³ jáun² bíh¹ jmu³ hi³ tá¹zanh¹ tsú² re², ní¹juáh³ hi³ má²tso² tsú² tsí³ cáun² hi³ tiá² jmí¹ ca³ti²¹ bíh¹, cun³ñí¹ hi³ jmí¹ tsí³ tsú² má²hniá¹ jmáh³la³ hi³ ca³tin¹ Dió³². ²⁰ Qui¹ tiá² lin¹ ñí¹ quien² yáh³ hi³ cueh¹³ hnloh² honh² ja¹ la³jí³² uu³mí²tsí³² ní¹juáh³ cun³ñí¹ hi³ la³ ca³jmuh³ hi³ hlah³ bíh¹ hnloh², qui¹ cun³ ca³tin¹ bíh¹ hnloh² má¹tsoh¹ honh² ní¹juáh³ la³ jáun². Ti³la³ ní¹juáh³ la³ ná¹tion²³ náh² honh² ja¹ la³jí³² uu³mí²tsí³² hi³ ca³lí³ zia³² cun³ñí¹ hi³ jmuh³² náh² hi³ chu²¹ né³, hi³ jáun² bíh¹ jmu³ hi³ tá¹tonh¹ hnloh² re² ta³ ñí¹ Dió³². ²¹ Cun³ñí¹ hi³ ca³ti²¹ hi³ ní² bíh¹ ca³te³ hnloh² Dió³², qui¹ Cristo má²ca³ma³tso² tsí³ hi³ ca³tin¹ hnloh², hi³ ca³quiú² tsú² cáun² nóh³², hi³ jáun² la³ jáun² hniáuh³² ñí¹táunh¹ hnloh² la³jmí¹ ca³ngí³ hnga² tsú². ²² Hí³ dí² né³, hí¹ cáun² yáh³ tso³ tiá² ca³jmú³, hi³ jmí¹líh³ tiá² ca³hué² siáh³ jú¹ tí¹jái² ho³ tsú². ²³ Jmái¹ hi³ tí² tú² tí² hiáu³² tsáu² quioh²¹ tsú² ha³ tiá² tí² jin²³ yáh³ tsú² tsá² hí³; jmái¹ hi³ tí²

jmu² tsáu² hi³ má²tso² tsú² tsí³, ha³ tiá² tí² jeinh³²
yáh³ tsú² ñí¹con² tsá² hi³, ti³la³ jo³cuo² Dió³² bíh¹
ca³chan³ tsú² hnga², Tsá² rá²tsí³² héih³² la³ cun³
ca³ti²¹. **24** Hnga² bíh¹ Cristo ca³caun² tso³ quiú¹³ dí²
cun³quionh³ hi³ ca³jíenh³ tsú² jáun² ngú³ quioh²¹
hi³ jún³ ñí¹ crei²¹, qui¹ hi³ jáun² lí¹³ jún³ dí² ca³ti²¹
tso³, hi³ jáun² lí¹³ má¹ziáun¹³ dí² la³ cun³ tí³² tsí³
Dió³². Hí³dá²ca³cuu³ca³jmí³ qui¹hi³ jáun² lí¹³lan¹³
hnoh² bíh¹. **25** Hnoph² jmí¹ ñí³táunh¹ náh² jmí¹tin²
la³jmí¹ ñí³táunh¹*já¹ziáh² má²já²cuin³; tí³la³ta³né³²
né³, má²cá²jính³² náh² tí³ ñí¹con² Cristo Tsá² lí³
la³jmí¹ lí³ jan² tsá² jmu² hua³hí¹³ já¹ziáh², Tsá²
tanh² hó¹ñí¹ jmí²chí³ quián¹³ náh².

3

Lánh³ rón³² hníauh³² ma³zian² tsá² má²jenh² cuo²

1 Ja³bí¹ hnoph² siáh³ tsá²mi³ tsá² má²ca³jenh²
cuonh² náh², tianh³² náh² ta²¹ tsá²ñuh² ñí²cuoh²
náh². Hi³ jáun² né³, ñí¹juáh³ zian² ma³jan²tsá²ñuh²
hi³ hi³ tiá² ta²¹ taunh³² jái¹³ quioh²¹ Dió³², lí¹³
bíh¹ niau²¹ cáun² tsí³ tsú² ñí¹con² Dió³² cun³ñí¹ hi³
má²jié²³ tsú² he³ lánh³ rón³² má²zian² hnoph², ca³la³
hi¹juáh³ tiú²uú² jái¹³ hniauh³ yáh³ **2** cun³ñí¹ hi³
jíe²³ tsú² hi³ jlánh¹ má²chun¹ ñí²cuo² ji³ hi³ jlánh¹
má²taunh² ta²¹. **3** Cha³ jmí¹ jmúh¹³ náh² hi³² lí³²
honh² hi³ jmah²¹ náh² re² lí³² tí³ coh³, la³ cun³
hi³ jmouh³² tsú² re² lí³² chí¹, ho³ hi³ hái³² tsú²
mí¹ñí² pih²¹ zín³ tí³ hlá² tí³ ñí² quioh²¹, ho³lá²dá²
hi³ quih³² tsú² hmíh³² jlánh¹ chú³² jniá³, **4** tí³ quien²

bíh¹ jmúh¹³ náh² cú²jueh³² hi³ chú³² jniá³ hñu³ honh² náh². Juenh² honh² náh² ma³zián¹³, hi³ tiá² hniéi² hnáuh² náh², quí¹ hi³ jáun² bíh¹ tiá² lí¹ tsa³hín³; quí¹ quien² lín³² bíh¹ ñí¹con² Dió³² hi³ ma³zian² tsú² la³ ní². ⁵ Qui¹ la³ ní² bíh¹ jmi¹ jmah³² tsá²mi³ tsá² jmi¹ ná¹chan¹ ñí¹con² Dió³², tsá² jmi¹ zian² cá²jmái¹; tsá²mi³ hí³ jmi¹ ná¹hen² tsí³ ñí¹con² Dió³² ji³ hi³ jmi¹ tanh² tsú² siáh³ ta²¹ tsá²ñuh² ñí²cuo². ⁶ La³ ní² bíh¹ ca³jmú³ hla¹ Sara, hi³ ca³tanh² ta²¹ hla¹ Há²bran²¹ ñí²cuo² ji³ hi³ ca³záih³ tsú² siáh³ Há²bran²¹ hí³: “Hnú², juóu³² jná¹³”. Ja³bí¹ hnöh² siáh³ lí¹³ lín³ náh² la³jmí¹ lín³ hla¹ tsá²mi³ hí³ cun³quionh³ hi³ jmu³² náh² hi³ chu²¹, hi³ hí¹ cú¹pih²¹ tiá² cú²tiá² juénh² náh².

⁷ Ja³bí¹ hnöh² siáh³ tsá²ñuh², cui¹ lín³ náh² tsá²ngí²³ jái¹³ hi³ ñíh¹ náh² lánh³ zian² tsá²mi³ ñí²cuoh² náh². Jmu³ náh² quien² tsú² la³ cun³ hi³ ca³tin¹ tsú², jun³juáh¹³ jmáh³la³ hliá² hi³ jláh¹ háinh¹³ tsáunh¹ yáh³tsá²mi³, ti³la³ cun³ñí¹ hi³ ca³ja³ mií³tsí³ Dió³² ñí¹con² tá¹ gon³ bíh¹ hnöh², hi³ jáun² cáun² jái¹³ bíh¹ ca³jmú³ tsú² ñí¹con² hnöh² hi³ lí¹³ zian² náh² cun³ jmi¹hi³nio². Jmu³ náh² la³ ní², hi³ jáun² tiá² zia³² hi³ chí¹cuú² chí¹jná²³ ní¹ má¹ca³lienh¹ náh² Dió³².

Tsá² má²tso² tsí³ cun³ñí¹ hi³jmu² hi³chu²¹

⁸ Jáun² ñí¹ ca³la³ jí³² hi³ ní² né³, la³ lá² bíh¹ lí³, hi³ hniáuh³² má¹zián¹³ náh² hi³ ná¹tioh³ cáun² honh² náh² jí³ hi³ lín¹³ náh² la³juah²¹ dúh¹ hi³ lí³ quián¹³ hmóu³² náh² ní¹juáh³ li³ua³ cáun² hi³ ca³li³ quioh²¹

tsá² siánh³; hi³ ná¹hnáu³ náh² la³ cun³ ca³ti²¹ hi³ renh² náh². Hniáuh³² ja³² mií³ honh² náh² siáh³, hi³ lí³ náh² tsá² tiá² cáun² lí¹ jmu² quien² hnga². ⁹ Ha³ lí² jéinh¹ náh² hi³ hlah³ ñí¹con² tsá² jmu² hlah³, sa³jun³ quiú¹ jin¹³ náh² tsá² quiú² je²³. Cha³ jmí¹ jmúh¹³ hnoph² la³ ní² né³, tí³ re² bíh¹ má¹mieh¹³ náh² tsá² hí³, qui¹ Dió³² má²ca³te³ hnoph² hi³ héih¹ náh² hi³ ma³mieh² bíh¹ tsú². ¹⁰ Qui¹ la³ cun³ rá¹juáh³ ñí¹ Sí²:

Tsá² hnió³ zian² hiún² tsí³ ji³ hi³ zian² siáh³ re² tin², hniáuh³² jmu³ hua³hí¹³ bíh¹ tsú² zíh¹ hi³ jáun² tiá² hléh³² jú¹ hlah³,

ji³ hi³ hua³hín¹³ tsú² ho³ siáh³ hi³ jáun² tiá² hléh³² jú¹ tí¹jái².

¹¹ Cha³ jmí¹ jmu³ tsú² hi³ hlah³, hniáuh³² jmu³ tsú² jmáh³la³ hi³ chu²¹ bíh¹, hi³ hniáuh³² hnauh¹³ tsú² ca³la³ jonh³ jmí¹ tsí³ he³ lánh³ lí¹³ niau²¹ tie³ quioh²¹.

¹² Qui¹ Ti³² Juo¹³ dí² tanh² hó¹ñí¹ tsá² chun¹ bíh¹, hi³ nái³² tsú² siáh³ he³ hiú² mi³² tsá² hí³; tí³la³ ñí¹con² tsá² jmu² hi³ hlah³ né³, tí³ có³² bíh¹ hái³² tsú² ñí¹.

¹³ ¿Hin² dá² tsánh² lí¹³ jmoh³ hnoph² hian² tsí³ ní¹juáh³ jmái¹ ca³la³ ji³² dí¹quian¹ hnoph² jmúh¹³ hi³ chu²¹? ¹⁴ Ti³la³ cun³ jáun² lí³ zia³² bíh¹ hi³ chu²¹ quián¹³ hnoph² uá¹ cun³ ca³ma³tsoh¹ náh² honh² cun³ñí¹ hi³ jmu³² hi³ chu²¹. Ha³ lí² jmú² náh² juénh² ñí¹con² hí¹ jan² tsáu², hi³ sa³jun³ hniáuh³² hú¹ cóh²¹ honh² náh², ¹⁵ tí³la³ jmu³ náh² hi³ quien² Cristo hñu³ honh² náh² la³ cun³ ca³ti²¹ hi³ lí³ tsú²

Juo¹³ dí². Jmái¹ ca³la³ jí³² hniáuh³² tiáunh¹ náh² hua³jan²¹ hi³ ngáih¹ náh² jé¹ ca³la³ jín³² tsá² nga² jú¹ tson² ca³ti²¹ la³ cun³ hi³ ná¹hé² ná¹janh³² hnöh² jáun²; **16** ti³la³ má¹li³² jáun² né³, jun³juáh¹³ hniáuh³² jmúh¹³ quien² yáh³ hnöh², qui¹ tsá² hí³ bíh¹ ti³ hniáuh³² jmúh¹³ hnöh² quien². Jmu³ náh² jmáh³la³ hi³ lí³ lí¹³ niau²¹ tie³ hñu³ jmí¹ hñu³ honh² náh²; hi³ jáun² tsá² hleh³² hläh³ ca³ti²¹ hi³ chu²¹ hi³ jmuh³² náh² jáun² cun³ñí¹ hi³ tanh²³ náh² ta²¹ Cristo né³, lí¹³ lí³ heh³ cun³quionh³ jé¹ hmóu³².

17 Jáun² né³, ti³ jlánh¹ bíh¹ re² hi³ má²tso² tsú² tsí³ cun³ñí¹ hi³ jmu² hi³ chu²¹ ní¹juáh³ la³ jáun² la³ hnió³ Dió³², la³ cónh³ bíh¹ hi³ jmu³ tsú² hi³ hläh³. **18** Qui¹ hnga² Cristo, jan² Tsá² tiá² tso³ ren² bíh¹ ca³jun³ cha¹³ tsá² ná¹ren² tso³. Cu³ jéin³² la³ lá² bíh¹ ca³jun³ tsú² cun³ñí¹ hi³ ca³ti²¹ tso³ quiú¹³ dí², hi³ jáun² lí¹³ jáu³² tsú² hnöh² ti³ ní¹con² Dió³². Ca³jun³ tsú² la³ cun³ hi³ ca³ti²¹ hi³ jmí¹ dí¹ngú³ tsú², ti³la³ ca³jenh¹³ tsú² siáh³ la³ cun³ hi³ ca³ti²¹ hi³ lí³ tsú² jmí²chí³. **19** Hi³ jáun² tá¹la³ ca³lin³ tsú² jáun² jmí²chí³ né³, ñei¹ tsú² hi³ ca³ñí¹hléh² jái¹³ ní¹con² jmí²chí³ tsá² jmí¹ ná¹tson³. **20** Tsá² jmí¹ ná¹tson³ hí³ né³, tsá² tiá² ca³jmú³ nieh³ cá²jmái¹ lí²¹, jmái¹ hi³ ca³jmú³ jáun² Dió³² juenh² lí³² tsí³ hi³ cuá¹hé² cuá¹jan³² tá¹la³ lí¹³ cuó² pa²¹ lí²¹ hi³ ca³jmú³ jáun² hla¹ Noé. Jmí¹jáun² cú¹pih²¹ lí²¹ bíh¹ tsáu² ca³liáun³, jña³ tsáu² bíh¹ tsá² hí³ cun³ñí¹ la³jín³² tsá² ca³liáun³ cun³quionh³ jmái² jáun². **21** Hi³ jáun² né³, jmái² jáun² jmí¹ lí³ cáun² henh¹³ ca³ti²¹ jmái² hi³ zaun³² tsú² jmái¹ hi³ ziáun² dí² lá² bíh¹;

la³ cun³ lí³ hi³ má²ná¹liáun¹ dí² jmái¹ hi³ né³². Hi³ zaun³² tsú² jáun² jmái² né³ jun³juáh¹³ jmu² hi³ lí²ji² ngú³ quioh²¹ tsú² ti³ coh³ yáh³, qui¹ cun³quionh³ hi³ jáun² mi³² tsú² ní¹con² Dió³² hi³ lí¹³ ji² jmí¹ tsí³ ca³ti²¹ la³jí³² hi³ lín²³ bíh¹ tsú². Hi³ má²ná¹liáun¹ dí² cun³quionh³ hi³ jáun² cun³ní¹ hi³ ca³jenh¹³ Jesucristo, ²² Tsá² ca³zanh³² hi³ hnú³mi³cuú², hi³ jáun² má²cuá¹tón²¹ ti³ cuá² chu²¹ quioh²¹ Dió³². Tsá² hí³ bíh¹ Tsá² cuá¹quien² ní¹con² la³jín³² tsá²cuú² tsá²ta³ Dió³², la³ má²quionh³ la³jín³² tsá² ná¹chín¹, ji³ la³jín³² tsá²cuú² tsá²chín³ ní² siáh³.

4

Ca³ta¹ dí² jmú¹³ tá¹³ Dió³² la³ cun³ lí³ pí³ hi³ má²ca³hiau³ dí²

¹ Hi³ jáun² né³, la³jmí¹ ca³ma³tso² jáun² Cristo tsí³ tá¹la³ jmí¹ lín³ tsú² jáun² tsá² ngú³, ja³bí¹ hnöh² siáh³ hniáuh³² cháh¹³ cáun² honh² hi³ má¹tsoh¹ honh². Qui¹ ní¹juáh³ tsá² má²ca³ma³tso² tsí³ tá¹la³ lín³ tsú² tsá² ngú³, hi³ jáun² tsá² la³ hí³ bíh¹ má²ca³chá³ ti³ có³² tso³, ² hi³ jáun² lí¹³ zian² tsú² la³ cun³ hnió³ Dió³² ní¹ hná¹ jmái¹ hi³ zian² tsú² jáun², hi³ jáun² tsá² la³ hí³ tiú²uú² li³ hniá¹ yáh³ jmu³ la³ cun³ hi³ qui³ hniá¹ jáun² tsá²mi³cuóun² jmu³. ³ Má²hliáun³ lí³² bíh¹ hi³ má²ca³jmu³ náh² jmí¹tin², la³ cun³ hi³ jlánh¹ zain³² jáun² tsá² tiá² má²cuóun³² Dió³²; má²tioh²¹ bíh¹ cu³ ní². Qui¹ jmái¹ jáun² jmí¹ zian² hnöh² hi³ jmí¹ dí¹quiaunh²¹ honh² náh² hi³ lí¹ jmú¹ lí¹ cuóh¹³, hi³ jmí¹ ma³heinh²¹ náh² ji³ hi³ jmí¹ ná¹cú² ná¹húh²³ náh² ca³la³ hi³ cú²tiú²

cú²jan³² nio², hi³ ná¹cuú² ná¹húh²³ náh² jmái² ti³
chí¹nga², ji³ ná¹má²tsú¹ má²jonh²¹ náh² dió³² tsá²
láin¹, tsá² tiá² ca³ti²¹ ma³tsu³ ma³jónh³² tsú². **4** Hi³
jáun² tsá² tiá² ta²¹ tanh² Dió³² hí³ né³, lí¹ tsá²cáun²
tsí³ bíh¹ hi³ ca³tín¹ hnöh² qui¹hlíá² tiú²uú² jmuh³²
yáh³ hnöh² hi³ hläh³ quiúnh¹ tsú², hi³ jáun² dá²
má²tú² má²hiáu³² bíh¹ tsú² hnöh² ta³né³². **5** Ti³la³
tsá² hí³ dá² ca³tin¹ jíenh³² jú¹ tson² quioh²¹ ní¹con²
Tsá² má²cuá¹hún¹ hí³ hua³jan²¹ hi³ ra³tsí³² héih³²
ní¹con² tsá² zian² ji³ tsá² má²cá²tsan³ ní² siáh³.
6 Cun³ní¹ hi³ jáun² bíh¹ hí¹ la³ ti³ tsá² má²ná¹jún¹
yáh³ má²ca³náí³² jú¹ chú³² quioh²¹ Dió³², la³ cun³
tsá² má²ca³ta³tsin¹ hí³ héih³² la³ cun³ qui³ quiunh³²
la³jín³² tsá² ngú³. Ca³náí³² bíh¹ tsú² jú¹ chú³² qui¹
jáun² lí¹³ lí³ zian² tsú² la³jmí¹ zian² hnga² Dió³² ta³
má²lín³ tsú² jáun² jmí²chí³.

7 Hi³ jáun² né³, má²janh² bíh¹ má²he² jmái¹ hi³
tsa³hín³ la³ji³² hi³ zia³². Hi³ jáun² ma³zián¹³ náh²
hi³ tin² náh² jmúh¹³ héih³² ní¹con² náh² hmóu³²,
ji³ hi³ tianh¹³ náh² hi³ cu³ti³ ná¹zian² honh² náh²
hi³ lienh¹ náh² Dió³². **8** Hi³ ní¹ ca³la³ ji³² ní² né³,
ma³hnáu³ náh² tsá²ján² tsá²ján² ca³la³ jonh³ jmí¹
honh²; qui¹ tsá² ná¹hnáu³, cun³ chin² bíh¹ tsí³ la³
jáh³ dú¹ ní¹ tsáu¹³ tsá²ján² tsá²ján². **9** Hen³ náh²
tsá²ján² tsá²ján² hñuh³² náh², ti³la³ jun³juáh¹³ ta³
ma³qui¹ ma³tsan¹³ honh² yáh³ náh² má¹ná¹. **10** Ma³
quin³² ma³ jan³² hnöh² má²ca³hian³ náh² ma³ cá²
ní¹ pí³ ní¹con² Dió³². Jáun² hniáuh³² lín¹³ náh² tsá²
jmúh³² ta²¹ re² la³ cun³ rón³² lí³ hi³ lí¹ má²ca³cué³
náh² jáun² Dió³², hi³ má¹hon¹ náh² jáun² tsá²ján²

tsá²ján². 11 Hi³ jáun² ní¹juáh³ zian² tsá² hleh³² né³, jáun² jái¹³ quioh²¹ tsú² hniáuh³² lí³ jé¹ Dió³² bíh¹. Lí³ua³ jan² tsá² má²cón³² tsáu², cuí¹ jmu¹ tsú² cun³quionh³ pí³ hi³ cue³² Dió³². Hi³ jáun² la³ji³² hi³ jmu³² náh² né³, jmu³ náh² cun³ní¹ hi³ hnáuh² náh² hi³ lí³ quien² Dió³² cun³ní¹ hi³ ca³tín¹ Jesús Tsá² lín³ Cristo, quí¹ hnga² hí³ bíh¹ ca³tín¹ lí³ quien² hi³ lín³ Tsá² cú² juenh² ca³la³ cun³ jmí¹hi³nio². Tsón² bíh¹ cu³tí³ la³ jáun².

Tsá² hen² ti³ con² Cristo má²tso² tsí³

12 Hi³ jáun² né³ reh², tsá² hnau³ lín³² jná¹³, ha³ lí² cuí¹ cha³cáun² honh² náh² ca³ti²¹ hi³ má²cá² má²lau²³ hnoh² jáun² ta³né³², hi³ lí³ la³jmí¹ lí³ cáun² sí² huáh² tsí³ lín³². Ha³ lí² cuí¹ lín¹³ náh² hi³ ná¹quiunh³² náh² cáun² hi³ tiá² jmí¹ ca³ti²¹. 13 Ti³ re² bíh¹ hi³ jmúh¹³ náh² tsinh¹ quí¹hi³hliá² hnoh² ná¹má²tsoh¹ honh² uá²jaí³² la³jmí¹ ca³ma³tso² Cristo tsí³, hi³ jáun² li³ hiún² honh² náh² ca³la³ hi³ tiá² tsí³² héih³² ní¹juáh³ jmái¹ hi³ má²cuá¹jáunh²³ tsú² hi³ lin¹ hi³ quien² lín³². 14 Ti³ jlánh¹ bíh¹ jmí¹ ren² náh² ní¹juáh³ hi³ tú² hiáu³² tsáu² hnoph² cun³ní¹ hi³ ca³tín¹ Cristo, quí¹hliá² Jmí²chí³ Tsá² cuá¹quier², Tsá² ja³² ní¹con² Dió³² cuá³ hñu³ honh² hnoph². [Tsá² tú² hiáu³² náh² hí³ dá² hleh³² hlah³ hi³ ca³tín¹ Jmí²chí³ hí³ bíh¹, tí³la³ hnoph² né³ tí³ ná¹ma³quier¹³ bíh¹ náh² tsú².] 15 Ní¹juáh³ zian² hnoph² ma³tsoh¹ honh², tí³la³ ha³ lí² cuí¹ li³ zian² hí¹ jan² tsá² má²tso² tsí³ cun³ní¹ hi³ lí²jngih³ tsáu², ho³ hi³hliá² lí²háin³, ho³lá²dá² hi³ lí²jmú³ hi³ hlah³ hi³ hó³², sa³jun³

cun³ñí¹ hi³hliá² lí¹ lóh³² náh² tanh¹ cáun² jái¹³ hi³ tiá² ca³tín¹ náh². **16** Ti³la³ ní¹juáh³ zian² náh² ma³tsoh¹ honh² cun³ñí¹ hi³ haín²¹ náh² ti³ con² Cristo, ha³ tiá² hniáuh³² yáh³ lí³ hinh¹ náh², ti³la³ hniáuh³² má¹quien¹³ náh² Dió³² bíh¹ quí¹hi³hliá² má²té²³ hnöh² tsáu² tsá² má²láiñ¹ Cristo.

17 Quí¹ né³² má²cá²chó³² jmái¹ hi³ má²lí³liau³ hi³ ra³tsí³² Dió³² héih³², ní¹con² tsá² tionh² jo³cuo² tsú² tín². Hi³ jáun² ní¹juáh³ ta³bí¹ ní¹con² jnöh¹ la³ má²lí³liau³ hi³ ra³tsí³² Dió³² héih³², cónh³ bíh¹ tiá² lí³ huáh² tsí³ jmái¹ hi³ ra³tsí³² tsú² héih³² ní¹con² tsá² tiá² ta²¹ taunh³² jú¹ chú³² quioh²¹. **18** La³ cun³ rá¹juáh³ ní¹ Sí²: “Ní¹juáh³ tion³ cu³tí¹³ bíh¹ la³ liáun³ tsá² zian² cun³ ti³² tsí³ Dió³², ¿he³ bí¹ láñh³ rón³² quiunh²¹ tsá² tiá² má²zian² hi³ ca³tín¹ Dió³², ji³ tsá² jmu² tso³ ní² siáh^{3?}” **19** Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ hniáuh³² jmu³ tsú² hi³ chu²¹ la³ má²jmú² jáun² ní¹juáh³ tsá² má²tso² tsí³ la³ cun³ hi³ hnió³ Dió³², ji³ hi³ hniáuh³² chá³² tsú² siáh³ jmí¹ tsí³ jo³cuo² Dió³² Tsá² lí²jmú³, quí¹ hí³ bíh¹ jan² Tsá² má²tí³² jé¹.

5

Hlí² liéinh³² tsú² tsá² tanh² ta²¹ Cristo

1 Né³² né³, hnó³² jná¹³ hléh¹³ tun³ hni³² jon¹ jái¹³ ní¹con² tsá²daun³² tsá² ná¹ñí¹ ja¹ quián¹³ hnöh², quí¹ ja³bí¹ jná¹³ uá²jai³² jan² tsá² má²liei²¹ ná¹ cú²ren² quiúnh¹ tsá² hí³. Jná¹³ líñ³ jan² tsá² nau³² jái¹³ ca³tí²¹ ha³ láñh³ rón³² ca³ma³tso² Cristo tsí³, hi³ ja³bí¹ jná¹³ uá²jai³² hiáu¹³ jái¹³ quiúnh¹ tsá² hí³ zian² jnöh¹ cáun² hi³ quien² la³jmí¹ zian² Cristo ní¹

má²cá²jnia³ tsú² jáun² hi³ quien² lín³². ² Hi³ jáun² la³jmí¹ jmu² tsú² hua³hí¹³ *já¹ziáh², hnöh² siáh³ hniáuh³² jmúh¹³ náh² hua³hí¹³ tsá² joh¹ Dió³², tsá² má²ca³chan³ hí³ Dió³² jo³cuonh² náh². Jmu³ náh² la³ jáun² hi³ hu²¹ re² honh² náh², [la³ cun³ hnió³ Dió³² hi³ jmúh¹³ náh²,] jun³juáh¹³ hi³hliá² jmu² tsáu² héih³² yáh³, hi³ sa³jun³ hi³hliá² hen² honh² náh² quie³ yáh³ siáh³. Jmu³ náh² ta²¹ quián¹³ ca³la³jonh³ jmí¹ honh² náh². ³ Ha³ lí² jmú² náh² quien² lín³² ñí¹con² tsá² tionh² hí³ jo³cuonh² náh², ti³la³ hnöh² dá² hniáuh³² jmúh¹³ náh² hi³ lín³ náh² cáun² nóh³² bíh¹ ñí¹con² tsú². ⁴ Hi³ jáun² ní¹ má¹cuanh³² Tsá² chín¹ Juo¹³ tsá² ná¹ jmu² hua³hí¹³ já¹ziáh², má¹záun² hián¹³ náh² cáun² hi³ ti³jláh¹ bíh¹ quien² la³cónh³ bíh¹ *có²ron¹ná¹ hi³ hiáuh²³ tsá² láih²³ ní¹juáh³ ñí¹ co²tsú²; ti³la³ hi³ hián¹³ hnöh² má¹ná¹, jmi¹líh³ bíh¹ tiá² lí¹ tsa³hín³.

⁵ Ja³bí¹la³ jáun² siáh³ hnöh² tsá² tsá¹míh¹, tianh³² náh² ta²¹ tsá² má²lieh²¹. La³jín³² tsáu² bíh¹ hniáuh³² tanh¹³ ta²¹ tsá²ján² tsá²ján² hi³ jmu³ tsú² hi³ tiá² quien² hmóu³², qui¹ ñí¹ Sí² rá¹juáh³ la³ lá²:

Dió³² dá² hon² bíh¹ tsá² jmu² tonh²,

ti³la³ má²hé² má²mieh² bíh¹ tsú² li³ua³ jan² tsá² tiá² jmu² pan¹ hnga².

⁶ Jáun² jmu³ náh² hi³ tsí¹juí³ náh² ta³ ñí¹ Dió³² Tsá² cú² juenh², hi³ jáun² hí³ bíh¹ ziau³ náh² ní¹juáh³ ní¹ má¹cá²chó³² héih³². ⁷ La³jí³² hi³ hí³² honh² náh² chá¹ náh² jo³cuo² Dió³², qui¹ hí³ bíh¹ taunh² hnöh² hó¹ñí¹.

8 Jáun² né³, tianh³ náh² hua³jan²¹ ji³ hi³ zian² honh² náh² ni² siáh³; quí¹ tsá² hláinh¹ tsá² hau² náh² hí³ tí² ngi³² la³jmi¹ ngi³² jan² hiah³² hi³ tí³ hóh³², hi³ hnah² ní¹juáh³ hin² tsánh² lí¹³ hin³ dí². **9** Jáun² jmu³ náh² pí³ hi³ jáun² tiá² lí¹ cah¹³ tsú² jmái¹, ma³zián¹³ náh² hi³ nio² cáun² tán¹ honh² náh². Cui¹ lí³ níh¹ náh² hi³ la³jín³² bíh¹ renh² náh² tsá² zian² tá¹ cáun² hngá¹máh³ ná¹má²tso² tsí³ cá²ren² la³ ní² uá²jai³². **10** Ti³la³ ní¹ má¹ca³nga² hi³ ma³tsoh¹ náh² ní² honh² cu³tiá³, Dió³² jmu³ hi³ tinh²¹ honh² náh², hi³ niau²¹ cáun² tán¹, hi³ niau²¹ tiá³ honh² náh², ji³ hi³ zeh³ tsú² siáh³ hnoh² ní¹ hí¹ cáun² tiá² hi³ háinh¹³ zia³². Quí¹ hnga² Dió³² hi³ bíh¹ jláhn¹ ja³² mií³ tsí³, ji³ hi³ má²ca³te³ dí² tsú² hi³ tsá¹ma³ziáun¹³ dí² cáun² hi³ quien² la³jmi¹ cuá¹quien² tsú² hnga² cun³ní¹ hi³ má²ca³cunh³ dí² jáun² quiúnh¹ Cristo. **11** Hnga² hi³ bíh¹ cui¹ lí³quien² [ji³ hi³ cui¹ cuá¹pin³ siáh³] la³ cun³ jmí¹hi³nio². Tsón² bíh¹ cu³tí³ la³ jáun².

Hah² Pé¹jái¹³

12 Hi³ jáun² né³ reh², la³ cun³ cú¹pih²¹ jái¹³ hi³ tioh³ sí² lá², má²lí²jmú³² jná¹³ cun³quionh³ hi³ má²lí²ma³hau³ reh² dí² Silvano, jan² tsá² cuóun³² jná¹³ hi³ má²tí³² re². Cuá¹jmu² jná¹³ sí² lá² quí¹hlíá² hnó³² jná¹³ hi³ hlí¹ lieh¹ ná¹ hnoh², hi³ hnó³² jná¹³ zíh¹³ jú¹ tsón² hi³ la³ji³² hi³ má²hé² má²mieh² náh² Dió³² jmu² lin¹ hi³ cu³tí³ hnian³tsú². Jáun² né³, jha³ lí² chá² náh² tun³ honh²!

13 Tsá² ná¹lín³ cuáh³² tionh² já¹ juú² lá², ñí¹ téh²³ tsú² lá² Babilonia, tsá² má²ca³quianh³ hí³ Dió³² la³jmí¹ má²ca³quianh³ tsú² hnöh² siáh³, tsá² hi³ zen² jái¹³ lá² quionh³ Marcos jón³² jná¹³ ní² siáh³, hi³ juáh³: “Hia² náh²”. **14** Ren¹ náh² tsá²ján²tsá²ján² hi³ re² nio² honh² náh², la³ cun³ qui³ ráin³² tsú² jan² rainh²¹.

Hi³ cuí¹ zian² náh² cáun² hi³ re² hi³ tin² ca³la³ jín³² náh² tsá² tionh² náh² jo³cuo² [Jesús] Tsá² lín³ Cristo. [Cun³ ní² bíh¹ tí³ jái¹³.]

**Jú¹ chú³² quioh²¹ Jesús tsá² lin³ Cristo
New Testament in Chinantec, Sochiapam
(MX:cso:Chinantec, Sochiapam)**

copyright © 1986 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chinantec, Sochiapam

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chinanteco, Sochiapan [cso], Mexico

Copyright Information

© 1986, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chinantec, Sochiapam

© 1986, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
6f949189-17f1-57a8-bc53-e209204aa59c